

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-11-25
Besvaras senast
2020-12-02 kl. 12.00

Till försvarsminister Peter Hultqvist (S)

2020/21:692 En flygplats av särskilt intresse

I den nyligen av regeringen tillkännagivna försvarspropositionen omnämns Åre Östersunds flygplats särskilt när det gäller tillkommande sidobaser, med orden att infrastrukturen för flygplatsen på Frösön behöver säkras, då regeringen bedömer att Östersund har en strategisk betydelse för Försvarsmaktens framtida utveckling. År 2017 sa Försvarsmakten nej till Luftfartsverkets (LFV) planer att fjärrstyra flygtrafikledningen på strategiskt belägna Visby flygplats. Orsaken var och är att deras verksamhet inte ska kunna observeras av främmande makt på grund av risken för cyberintrång i den mjukvara som fjärrstyrningen bygger på. En annan orsak är att förbindelsen mellan Gotland och fastlandet inte är möjlig att övervaka för att förhindra sabotage i syfte att försöka slå ut flygledningen. Systemet som ska införas på fyra statliga flygplatser, däribland Åre Östersunds flygplats, är helt enkelt för lätt att manipulera eller på annat sätt utföra sabotage mot.

Enligt propositionen är Östersund en ort i en strategiskt mycket viktig del av landet sett ur militärt perspektiv. Regeringen föreslår därför även att ett utbildningsdetachment förläggs till Östersund, underliggande Västernorrlands regemente (I 21) i Sollefteå. Sårbarheten med fjärrstyrning är redan konstaterad av Försvarsmakten för flygvapnets verksamhet på Gotland. De satsningar som nu enligt propositionen ska göras på det strategiska området Jämtland och Östersund riskerar att inte kunna uppnå avsedd verkan med denna sårbarhet i flygplatsens infrastruktur.

Infrastrukturminister Tomas Eneroth gav i april 2018 LFV i regeringsuppdrag att analysera och redovisa konsekvenser vid införandet av flygledning på distans vid det statliga utbudet av flygplatser (N2018/02442/SUBT). Det var inte förvånande att LFV i sitt svar (LFV D-2018-150948) redovisade slutsatser om sitt eget projekt som var översvallande positiva. LFV angav också i sin analys från december 2018 att Åre Östersund är en av de statliga flygplatser i basutbudet som inte är av särskilt intresse för Försvarsmakten, till skillnad från flygplatserna Luleå (F 21) och Ronneby (F 17) samt Visby. Åre Östersund var därmed en av fyra flygplatser i det statliga basutbudet där Försvarsmakten då gav sitt samtycke till fjärrstyrd flygtrafikledning. Det kan också tilläggas, precis som LFV själva säger i sin konsekvensanalys, att tornet på Åre Östersunds flygplats är ett av tre torn som inte är i behov av renovering eller nybyggnad då det likt tornen på Arlanda och Bromma hör till de modernaste i det statliga utbudet. Även Kiruna längst upp i norr med sitt nyrenoverade torn är beläget

nära det militärt känsliga Arktisområdet.

LFV skrev också i sin analys från 2018 att anslutningen till fjärrstyrning innebär tillkommande risker och sårbarheter. Omvärldsutvecklingen har sedan dess inte förändrats till det bättre, och försvarsminister Peter Hultqvist har uttalat att ett militärt angrepp mot Sverige inte kan uteslutas. I propositionen uttalas i tydliga ordalag att Åre Östersunds flygplats nu är av särskilt intresse för Försvarsmakten.

Med anledning av detta vill jag fråga försvarsminister Peter Hultqvist:

Avser ministern att begära omprövning av Luftfartsverkets beslut att fjärrstyra flygtrafikledningen på Åre Östersunds flygplats?

.....

Saila Quicklund (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander